

Propostes a dojo

JAUME SALVANYÀ

L'expressió **tenir molt de cuento* la podem dir correctament de moltes maneres. Una de les que proposem al Grup Flaix és **saber-la molt llarga**.

NO: *Ha marxat perquè no es trobava bé, però em sembla que té molt de cuento.*

SÍ: *Ha marxat perquè no es trobava bé, però em sembla que LA SAP MOLT LLARGA.*

I si volem ser més contundents, podem dir **tenir moltes penques** o **moltes galtes** (o **ser un penques** o **un galtes**).

NO: *Tu el que tens és molt de cuento.*

SÍ: *Tu, el que tens, SÓN MOLTES PENQUES / MOLTES GALTES.*

Tu ets **UN PENQUES / UN GALTES**.

I **viure del cuento*, tot i que un bon equivalent és *viure amb l'esquena dreta* (tal com ens recorda el *Diccionari auxiliar* de Ruai), per mantenir el registre informal i col·loquial que caracteritza els nostres mitjans, optem per **viure sense fotre brot**.

NO: *En aquesta empresa hi ha molta gent que viu del cuento.*

SÍ: *En aquesta empresa hi ha molta gent que viu SENSE FOTRE BROT.*

*A TOPE

Per evitar l'expressió **a tope* hem elaborat una classificació segons que allò que mesurem sigui la INTENSITAT, la QUANTITAT o fins la QUALITAT:

1) Quan mesurem la INTENSITAT:

A cent per hora:

NO: *La cursa s'ha de començar a tope.*

SÍ: *La cursa s'ha de començar A CENT PER HORA.*

Al cent per cent:

NO: *Per a guanyar, heu de creure en vosaltres i estar a tope.*

SÍ: *Per a guanyar, heu de creure en vosaltres i estar AL CENT PER CENT.*

Al límit:

NO: *Viu la nit a tope!*

SÍ: *Viu la nit AL LÍMIT!*

Al màxim:

NO: *Per a la temporada que ve, hem d'estar a tope.*

SÍ: *Per a la temporada que ve, hem d'estar AL MÀXIM.*

Arrasar:

NO: *Els divendres estem a tope!*

SÍ: *Els divendres ARRASEM!*

A sac:¹

NO: *A tope amb el programa!*

SÍ: *A SAC amb el programa!*

A totes:

NO: *Si l'equip no surt a tope, no hi tindrà res a fer.*

SÍ: *Si l'equip no surt A TOTES, no hi tindrà res a fer.*

De cul:

NO: *Em sap greu, però avui vaig a tope de feina!*

SÍ: *Em sap greu, però avui vaig DE CUL amb la feina!*

En plena forma:

NO: *S'ha d'estar a tope.*

SÍ: *S'ha d'estar EN PLENA FORMA.*

En plenes condicions:

NO: *Hem d'afrontar l'inici de temporada a tope.*

SÍ: *Hem d'afrontar l'inici de temporada EN PLENES CONDICIONS.*

Intens:

NO: *Hem tingut un cap de setmana a tope!*

SÍ: *Hem tingut un cap de setmana MOLT INTENS!*

Intensament:

NO: *El Barça va jugar a tope.*

SÍ: *El Barça va jugar INTENSAMENT.*

Molt alt:

NO: *Després d'aquesta victòria, tindran la moral a tope.*

SÍ: *Després d'aquesta victòria, tindran la moral MOLT ALTA.*

Radiant, pletòric:

NO: *Aquesta setmana estic a tope.*

SÍ: *Aquesta setmana estic RADIANT / PLETÒRIC.*

Total:

NO: *Quatre dies de festa a tope!*

SÍ: *Quatre dies de festa TOTAL!*

Treure tot el suc:

NO: *Viu a tope la joventut!*

SÍ: *TREU TOT EL SUC de la joventut!*

A tot drap, a tota marxa, a tot gas, a tota màquina, a tota castanya, etc.:

NO: *Posem la calefacció a tope.*

SÍ: *Posem la calefacció A TOT DRAP / A TOTA MARXA...*

També podem recórrer a altres alternatives, com la comparació:

NO: *Estudiar a tope.*

SÍ: *Estudiar COM UN POSSEÏT / DE MALA MANERA.*

2) Quan mesurem la QUANTITAT:

A dojo:

NO: *Sexe i festa a tope!*

SÍ: *Sexe i festa A DOJO!*

Carregat:

NO: *Avui el programa va a tope de trucades.*

SÍ: *Avui el programa va MOLT CARREGAT de trucades.*

Saturat:

NO: *Aquests dies vaig a tope de feina.*

SÍ: *Aquests dies vaig SATURAT de feina.*

Explotar, esclatar:

NO: *Una discoteca que està a tope cada cap de setmana.*

SÍ: *Una discoteca que EXPLOTA (DE FESTA) / que ESCLATA (DE GENT) cada cap de setmana.*

Rebentar:

NO: *El cine estava a tope.*

SÍ: *El cine era REBENTAT DE GENT.*

3) Quan mesurem la QUALITAT o volem dir que una cosa VA MOLT BÉ:

De conya:

NO: *Aquesta temporada la secció va a tope.*

SÍ: *Aquesta temporada la secció va DE CONYA.*

Anar sobre rodes:²

NO: *El projecte va a tope.*

SÍ: *El projecte VA SOBRE RODES. ♦*

1. A sac és als diccionaris amb el significat de «saqueig» en expressions com *donar a sac*, *entrar a sac*. Col·loquialment es pot fer servir com una bona alternativa per a evitar **a tope*.

2. *Anar sobre rodes* no surt ni en el *GDLC* ni en el *DIEC*, i el *Diccionari castellà-català* diu que s'ha de canviar per *anar com una seda*. De tota manera, el *Diccionari complementari del català normatiu* ens informa que és entrat en el *Diccionari Júnior*, i també ho documentem al *Diccionari de frases fetes* de Joan Abril. Al Grup Flaix ho fem servir.